

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
05 Број: 011-7717/2023
1. септембар 2023. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 01.09.2023

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	011-1650		

23

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

БЕОГРАД

Влада, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), подноси Народној скупштини Предлог закона о потврђивању Споразума између Републике Србије и Мађарске о размени и узајамној заштити тајних података, с предлогом да се узме у претрес.

За представника Владе у Народној скупштини одређена је Маја Поповић, министар правде, а за поверенике др Горан Матић, директор Канцеларије Савета за националну безбедност и заштиту тајних података и Златко Петровић, виши саветник у Министарству правде.

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић

4100323.004/41

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА
О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И
МАЂАРСКЕ О РАЗМЕНИ И УЗАЈАМНОЈ ЗАШТИТИ ТАЈНИХ ПОДАТАКА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Републике Србије и Мађарске о размени и узајамној заштити тајних података, потписан на Палићу, 20. јуна 2023. године, у оригиналу на српском, мађарском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума између Републике Србије и Мађарске о размени и узајамној заштити тајних података у оригиналу на српском језику гласи:

**СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И МАЂАРСКЕ
О РАЗМЕНИ И УЗАЈАМНОЈ ЗАШТИТИ
ТАЈНИХ ПОДАТАКА**

Република Србија и Мађарска (у даљем тексту: “стране”),

Потврђујући значај међусобне сарадње између страна,

Увиђајући да добра сарадња може захтевати размену тајних података између страна,

Потврђујући да ће обезбедити еквивалентну заштиту тајних података,

У жељи да обезбеде заштиту тајних података који се размене између њих или између правних или физичких лица у њиховој надлежности,

Уз узајамно поштовање националних интереса и безбедности, споразумеле су се следеће:

ЧЛАН 1 ЦИЉ И ПРИМЕНА СПОРАЗУМА

Циљ овог споразума јесте да обезбеди заштиту тајних података који се размене или створе током сарадње између страна, или између правних или физичких лица у њиховој надлежности.

ЧЛАН 2 ДЕФИНИЦИЈЕ

За потребе примене овог споразума, наведени појмови имају следеће значење:

а) **„повреда безбедности”** јесте радња или пропуст супротан овом споразуму или националним законима и прописима страна који за последицу може имати неовлашћено откривање, губитак, уништавање, противправно присвајање, приступ или било коју другу врсту компромитовања тајних података;

б) **„уговор с тајним подацима”** јесте уговор који укључује или захтева приступ тајним подацима;

ц) **„тајни подаци”** јесу сви подаци који, без обзира на свој облик или природу, захтевају заштиту од повреде безбедности и прописно су означени у складу са националним законима и прописима сваке стране;

д) **„уговарач”** јесте свако физичко или правно лице које поседује пословну способност да закључује уговоре с тајним подацима у складу са националним законима и прописима;

е) **„безбедносни сертификат за правно лице“** јесте одлука националног безбедносног органа да објект правног лица поседује физичке и организационе могућности за руковање тајним подацима и њихово чување у складу са националним законима и прописима;

ф) **„национални безбедносни орган“** јесте државни орган који је одговоран за примену овог споразума и надзор те примене;

г) **„потребно да зна“** јесте принцип према коме се приступ тајним подацима може дозволити лицу које има потврђену потребу да приступи тајним подацима у вези са његовим/њеним службеним дужностима или због извршења одређеног задатка;

х) **„страна давалац“** јесте страна, укључујући правна или физичка лица у њеној надлежности, која уступа тајне податке;

и) **„безбедносни сертификат за физичка лица“** јесте одлука националног безбедносног органа да физичко лице испуњава захтеве за приступ тајним подацима у складу са националним законима и прописима;

ј) **„страна прималац“** јесте страна, укључујући правна или физичка лица у њеној надлежности, која прима тајне податке;

к) **„уговор са подуговарачем“** јесте уговор који уговарач закључује са другим уговарачем (подуговарачем) ради снабдевања добрима и пружања услуга;

л) **„подуговарач“** јесте правно лице или физичко лице са којим уговарач закључује уговор;

м) **„трећа страна“** јесте било која држава, укључујући правна или физичка лица у њеној надлежности, односно међународна организација која није страна у овом споразуму.

ЧЛАН 3 НАЦИОНАЛНИ БЕЗБЕДНОСНИ ОРГАНИ

(1) Национални безбедносни органи страна су:

У Републици Србији:

Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту тајних података

У Мађарској:

Nemzeti Biztonsági Felügyelet (Национални безбедносни орган)

(2) Национални безбедносни органи међусобно достављају службене податке за контакт и обавештавају се о свим накнадним променама у вези са националним безбедносним органима.

(3) Промене у називу националних безбедносних органа не представљају основ за измену овог споразума. Национални безбедносни органи су дужни да се међусобно обавесте о тим променама у писаној форми.

ЧЛАН 4. СТЕПЕНИ И ОЗНАКЕ ТАЈНОСТИ

Следећи степени и ознаке тајности су еквивалентни:

У Републици Србији	У Мађарској	Еквиваленти на енглеском језику
ДРЖАВНА ТАЈНА	„Szigorúan titkos!”	TOP SECRET
СТРОГО ПОВЕРЉИВО	„Titkos!”	SECRET
ПОВЕРЉИВО	„Bizalmas!”	CONFIDENTIAL
ИНТЕРНО	„Korlátozott terjesztésű!”	RESTRICTED

ЧЛАН 5 ПРИСТУП ТАЈНИМ ПОДАЦИМА

Пристап тајним подацима према овом споразуму ограничава се само на физичка лица која поступају у складу са принципом „потребно да зна“ и прописно су овлашћена у складу са националним законима и прописима сваке стране.

ЧЛАН 6 ПРИНЦИПИ БЕЗБЕДНОСТИ

(1) Страна давалац:

а) обезбеђује да тајни подаци буду обележени одговарајућим ознакама тајности у

складу са националним законима и прописима;

б) обавештава страну примаоца о свим условима коришћења тајних података;

ц) обавештава страну примаоца, у писаној форми, без непотребног одлагања, о свим накнадним променама степена тајности или трајања тајности.

(2) Страна прималац:

а) обезбеђује да тајни подаци буду означени еквивалентним степеном тајности у складу са чланом 4 овог споразума;

б) пружа исти степен заштите тајним подацима као сопственим тајним подацима еквивалентног степена тајности;

ц) обезбеђује заштиту тајних података која је еквивалентна степену тајности података до пријема писменог обавештења од стране даваоца о скидању тајности или промени степена тајности, односно важења тајних података;

д) обезбеђује да тајни подаци не буду уступљени трећој страни без претходне писмене сагласности стране даваоца;

е) користи тајне податке само у сврху у коју су уступљени у складу са условима уступања стране даваоца.

ЧЛАН 7 БЕЗБЕДНОСНА САРАДЊА

(1) Како би успоставили сличне стандарде безбедности, национални безбедносни органи се, на захтев, међусобно обавештавају о својим националним законима и прописима у вези са заштитом тајних података и праксама које проистичу из њихове примене.

(2) На захтев, национални безбедносни органи, у складу са својим националним законима и прописима, пружају међусобну помоћ током вршења процедура безбедносних провера за физичка лица и процедура безбедносних провера за правна лица.

(3) На захтев, стране, у складу са својим националним законима и прописима, признају безбедносне сертификате за физичка лица и безбедносне сертификате за правна лица које је издала друга страна. Члан 4. овог споразума примењује се сходно томе.

(4) Национални безбедносни органи се, без одлагања, међусобно писмено обавештавају о променама у вези са признатим безбедносним сертификатима за физичка лица и безбедносним сертификатима за правна лица, посебно у случају њиховог опозива.

(5) Сарадња, у складу са овим споразумом, одвија се на енглеском језику.

(6) Обавештајне, безбедносне и полицијске службе страна могу непосредно размењивати оперативне и/или обавештајне податке у складу са националним законима и прописима, као и важећим међународним споразумима.

ЧЛАН 8

УГОВОРИ С ТАЈНИМ ПОДАЦИМА

(1) Уговори с тајним подацима закључују се и примењују у складу са националним законима и прописима сваке стране. На захтев, национални безбедносни органи потврђују да предложени уговарачи, као и физичка лица која учествују у преговорима за закључивање споразума, односно у примени уговора с тајним подацима, имају одговарајуће безбедносне сертификате за физичка лица, односно безбедносне сертификате за правна лица.

(2) Национални безбедносни орган може захтевати од партнерског органа да се изврши безбедносна инспекција правног лица које се налази на територији друге стране, како би се обезбедила континуирана заштита тајних података.

(3) Уговори с тајним подацима садрже пројектна безбедносна упутства у вези са безбедносним захтевима и степеном тајности сваког елемента уговора с тајним подацима. Примерак пројектних безбедносних упутстава прослеђује се националном безбедносном органу стране под чијом надлежношћу треба да буде реализован уговор са тајним подацима.

(4) Страна прималац преузима одговорност за прописивање и спровођење мера безбедности у вези са уговором с тајним подацима на основу истих стандарда и захтева који одређују заштиту њених сопствених уговора са тајним подацима.

ЧЛАН 9

ПРЕНОС ИЛИ ЕЛЕКТРОНСКА ДОСТАВА ТАЈНИХ ПОДАТАКА

(1) Тајни подаци се преносе у складу са националним законима и прописима стране даваоца дипломатским путем или сходно другачијем писменом договору националних безбедносних органа.

(2) Стране могу доставити тајне податке електронским средствима у складу са безбедносним процедурама које су национални безбедносни органи одобрили у писаној форми.

ЧЛАН 10

УМНОЖАВАЊЕ, ПРАВЉЕЊЕ ИЗВОДА, ПРЕВОЂЕЊЕ И УНИШТАВАЊЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА

(1) Умножени примерци, изводи и преводи тајних података уступљених у складу са овим споразумом носе одговарајуће ознаке тајности и заштићују се као

оригинали. Тајни подаци се умножавају у ограниченом броју који је потребан у службене сврхе.

(2) Преводи тајних података уступљених према овом споразуму носе напомену на језику превода у којој се наводи да садрже тајне податке стране даваоца.

(3) Тајни подаци с ознаком тајности ДРЖАВНА ТАЈНА/„Szigorúan titkos!”/TOP SECRET, који су уступљени у складу са овим споразумом, умножавају се, извлаче из контекста или преводе само на основу претходне сагласности стране даваоца.

(4) Тајни подаци с ознаком тајности ДРЖАВНА ТАЈНА/ „Szigorúan titkos!”/TOP SECRET, који су уступљени у складу са овим споразумом, не уништавају се него се враћају страни даваоцу, након што страна давалац процени да више нису потребни.

(5) У случају кризне ситуације у којој је немогуће заштитити или вратити тајне податке страни даваоцу, они ће бити уништени без непотребног одлагања. Национални безбедносни орган стране примаоца обавештава у писаној форми национални безбедносни орган стране даваоца о уништењу тајних података.

ЧЛАН 11 ПОСЕТЕ

(1) Посете које захтевају приступ тајним подацима подлежу прибављању претходног писменог одобрења националног безбедносног органа сваке стране.

(2) Национални безбедносни орган стране посетиоца обавештава национални безбедносни орган стране домаћина о планираној посети достављањем захтева за посету најмање двадесет дана пре њене реализације. У хитним случајевима, захтев за посету може бити поднет у краћем року, зависно од претходне координације између националних безбедносних органа.

(3) Захтев за посету треба да садржи:

- а) име и презиме, датум и место рођења, држављанство и број путне исправе/личне карте посетиоца;
- б) функцију посетиоца и ближе информације о организацији коју представља;
- ц) степен и важење безбедносног сертификата посетиоца;
- д) датум и трајање посете, и, у случају периодичних посета, укупан временски период обухваћен тим посетама;
- е) сврху посете, укључујући највиши степен тајности података о којима се ради;
- ф) назив и адресу правног лица код кога се реализује посета, као и име, број телефона/факс и имејл адресу лица за контакт;
- г) датум, потпис и отисак службеног печата националног безбедносног органа.

(4) Национални безбедносни органи могу се договорити о списку посетилаца овлашћених да реализују периодичне посете. Национални безбедносни органи договарају о даљим појединостима периодичних посета.

(5) Тајни подаци које посетилац прибави сматраће се тајним подацима у складу са овим споразумом.

ЧЛАН 12 ПОВРЕДА БЕЗБЕДНОСТИ

(1) Национални безбедносни органи се међусобно обавештавају, без непотребног одлагања, о свакој повреди безбедности или о сумњи да је до тога дошло.

(2) Национални безбедносни орган стране на чијој је територији наступила повреда спроводи истрагу о инциденту без непотребног одлагања. Национални безбедносни орган друге стране сарађује у истрази, ако се то захтева.

(3) У сваком случају, национални безбедносни орган стране примаоца обавештава у писаној форми национални безбедносни орган стране даваоца о околностима под којима је наступила повреда безбедности, обиму штете, донетим мерама за њено умањење и резултату истраге.

ЧЛАН 13 ТРОШКОВИ

Свака страна сноси своје трошкове који настану током примене овог споразума.

ЧЛАН 14 ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ МЕЂУНАРОДНИМ СПОРАЗУМИМА

(1) Овај споразум, ни на који начин, не доводи у питање обавезе Мађарске, као државе чланице Европске уније. Према томе, није дозвољено позивати се на одредбе овог споразума нити их тумачити на начин који би поништио, изменио или другачије утицао на обавезе Мађарске које проистичу из Уговора на којима се заснива Европска унија

(Уговор о Европској унији, Уговор о функционисању Европске уније и Уговор о оснивању Европске заједнице за атомску енергију) или из примарног законодавства Европске уније.

(2) Овај споразум, ни на који начин, не доводи у питање обавезе Мађарске као државе чланице Организације Северноатлантског уговора. Према томе, није дозвољено позивати се на одредбе овог споразума нити их тумачити на начин који би поништио, изменио или другачије утицао на обавезе Мађарске које проистичу из Северноатлантског уговора потписаног у Вашингтону 4. априла 1949. године.

(3) Овај споразум не утиче на обавезе које стране имају на основу било ког другог билатералног или мултилатералног уговора, укључујући било које споразуме који уређују размену и узајамну заштиту тајних података.

ЧЛАН 15 ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

(1) Овај споразум се закључује на неодређено време. Ступа на снагу првог дана другог месеца након дана пријема последњег од два обавештења које стране достављају једна другој дипломатским путем, а у којима се наводи да су испуњене њихове унутрашње законске процедуре потребне за ступање на снагу овог споразума.

(2) Овај споразум може бити измењен и допуњен у писаној форми на основу узајамне сагласности страна. Те измене и допуне ступају на снагу у складу са ставом 1 овог члана.

(3) Свака страна има право да у било ком тренутку у писаној форми откаже овај споразум. У том случају, важење овог споразума истиче након шест месеци од дана када друга страна прими писано обавештење о отказу.

(4) Без обзира на отказ овог споразума, сви тајни подаци који се размене или настану у складу с овим споразумом биће заштићени у складу са његовим одредбама, док страна давалац у писаној форми не ослободи страну примаоца те обавезе.

(5) Сваки спор у вези са тумачењем или применом овог споразума решаваће се између страна путем консултација и преговора без прибегавања спољној судској надлежности.

Потврђујући наведено, доле потписани прописно овлашћени представници својих влада потписали су овај споразум.

Сачињено у*Паризу*..... дана*10.6.2023*..... у два оригинала на српском, мађарском и енглеском језику, при чему је сваки текст подједнако веродостојан.

У случају различитог тумачења, биће меродаван текст на енглеском језику.

За Републику Србију

За Мађарску

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Споразума између Републике Србије и Мађарске о размени и узајамној заштити тајних података садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије која прописује да Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ СПОРАЗУМА

1. Доношењем Закона о потврђивању Споразума између Републике Србије и Мађарске о размени и узајамној заштити тајних података, Република Србија показује спремност да билатералну сарадњу са Мађарском унапреди и у сектору безбедности, уз међусобно дефинисан начин размене и заштите тајних података.
2. У Стратегији националне безбедности, Република Србија је дефинисала основна опредељења политике националне безбедности као што је унапређење односа са чланицама Европске уније и чланицама и партнерима НАТО. Доношењем овог закона стварају се услови за интензивнију и делотворнију сарадњу са државом која је поред тога што је суседна држава, уједно и држава чланица Европске уније и НАТО.
3. Доношењем овог закона стварају се услови заједничког деловања против изазова, ризика и претњи који се односе не само на Републику Србију, већ представљају глобалне изазове, ризике и претње.
4. Надаље стварају се услови за ефикаснију сарадњу државних органа Републике Србије и Мађарске у области унутрашњих послова, правосуђа, спољних послова, одбране и служби безбедности као и сарадњу са привредним субјектима са територије друге државе чије пословање се односи на области наменске индустрије и производњу и пружање услуга за потребе безбедносног сектора.

III. ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

За испуњење потребних безбедносно-техничких стандарда за примену овог закона планираће се средства у складу са билансним могућностима Републике Србије, имајући у виду да се ради о пословима из редовне делатности ресорних министарстава и других државних органа.

Међународну сарадњу у области размене и заштите тајних података наша земља је започела закључивањем Споразума између Владе Републике Србије и Организације северноатлантског пакта (НАТО) о безбедности информација и кодекса о поступању („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 6/11) и Споразума између Републике Србије и Европске уније о безбедносним процедурама за размену и заштиту тајних података („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 1/12). За потребе примене ових споразума формиран је Централни регистар за стране тајне податке у Канцеларији Савета за националну безбедност и заштиту тајних података као и подрегистри у Министарству спољних послова, Мисији Републике Србије при НАТО у Бриселу и Мисији Републике Србије при Европској унији, Министарству унутрашњих послова, Министарству одбране и Безбедносно–информативној агенцији. Размена тајних података са НАТО и Европском унијом, без обзира на то што су споразуми потврђени, отпочела је тек када су Централни регистар и подрегистри у напред наведеним мисијама, министарствима и другим органима формиран и прошли сертификациону посету експертског тима НАТО, а затим и Европске уније.

С обзиром на то да у нашој земљи већ сада постоје капацитети у оквиру постојећих регистара за размену тајних података, иста процедура која је примењена за потребе размене тајних података са НАТО и Европском унијом биће примењена и са другим државама. То значи да је за проширивање постојећих регистарских капацитета, уколико они нису довољни, потребан договор српске и друге уговорне стране, а затим и да се реализују сертификационе посете експертских тимова обе земље који ће се уверити да су исуњени сви безбедносни услови за чување тајних података у Централном регистру и подрегистрима у другој држави.

У складу са напред изнетим, указујемо да капацитети за размену тајних података постоје, а да њихово проширивање или отварање посебних регистара у другим органима за тајне податке и мађарске стране представља дуг процес којем претходи одлука обе стране и формирање регистра за шта ће благовремено планирати средства сви органи у оквиру лимита на свом размену у складу са планираним обимом размене тајних података.